

KRAKUS.

SOBOTA 24. SIERPNIA 1822, Nr. 169.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1561, Krzyżacy poddają Inflanty królowi polskiemu.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

HISZPANIA. Nowym wyrokiem króla, cała Katalonja, za będącą w stanie wojny ogłoszoną została i skutkiem tego, wojskiem jest osadzona. Jenerał dowodzący naczelnie tym korpusem, stosownie do uchwały Kortezów z d. 6. Stycznia 1813. i urządzeń wojskowych, ma tam bezpośrednią mieć władzę; nakoniec z względu na zacność i zasługi marszałka D. F. Espoza Miny, jego wojennych, przymiotów i gorliwych uczuciów w sprawie wolności, tenże mianowany zostaje takowym naczelnym wodzem w orzeczonej prowincyi. -- 48 członków Kortezów, podali do nieustającej deputacyi następny *adresss*, który między innemi wyraża: *"Czternasty dzień upływa od tej pamiętnej chwili, w „ której sprawa wolności otrzymała zwycięztwo, a nadaremnie lud jeszcze domaga się rękojmi przeciw nowym zamachom sprzysiężonych. Gdyby nieprzyjaciele konstytucyi odnieśli to zwycięztwo, jużby byli nieograniczoną swą władzą,*

„ *więzienia, najwyższe sądy przywrócili; ale że patrjotów „ jest udziałem, ci więc nieprzyjaciele są znów bezpieczni, oży- „ wieni zemstą, dumni z swej bezkarności, mądrzejsi przez „ doświadczenie i może bardziej jak nigdy w nadziei try- „ umfu. Ubliżylibyśmy najświętszym z naszych obowiązków, „ nieoświadczając jawnie, że jest czas położyć koniec temu „ złemu„ przez niezwłoczne mianowanie ministrów, godniej- „ szych zaufania. Jeszcze dotąd są na prowincyach urzędni- „ cy, powiększej części niecierpiani. Precz z cudzoziemcami, „ którzy rozsiewają spiski i one wspierają! precz z Hiszpanii, „ jakiejkolwiek są dostojności; niech się staną ciężarem dla „ zepsutych i słabych rządów, które pieniędzy i podżegań „ dla zguby naszej nieoszczędzają; wypędzić z tad tych „ zdrajców bo zasłużyli na to; ścigać tych niewiernych do- „ radzców króla, jakiekolwiek zaszczyty są ich ozdobą! — To „ są życzenia wszystkich prowincyi, i jeżeli nieujrzą skutku, „ może sami użyciem okropnych środków dopełnią go niebawem. „ Nakoniec opinja powszechna wymaga przywołania nadzwy- „ czajnych Kortezów, aby zagrozili Europie. Takie jast ży- „ czenie wszystkich Hiszpanów.* „ — Deputacya nieustająca przy- chyliła się rzeczywiście do tego i przedstawiła królowi potrzebę oddalenia wielu osób od swego boku. Monarcha kazał sobie natychmiast wymienić ich nazwiska, i w skutek podania, wiele osób musiało opuścić Madryt, między innemi było kilku ducho- wnych, którzy tu za pozwoleniem królewskiém zostawali. —

Mówią że infant D. Carlos, może będzie wyłączonym od nastęрstwa tronu. — Wiadomości z Portugalii donoszą, że tam zwycięztwo konstytucyonistów hiszpańskich, z wielką uroczy- stością obchodzono. — Słychać o ważnych układach między te- mi dwoma krajami. Milicye portugalskie mają bydź na wzór

hiszpańskich urządzane. -- We wsi Leganos pod Madrytem, znaleziono u notaryusza 80,000, franków które przyznał żę były przeznaczone na przekupienie piątego batalijonu gwardyi. Wyznanie jego, rumieni znakomite osoby. -- Po ostatnich wypadkach, w całej Hiszpanii, prowincyonalne i narodowe milicye są w ruchu. -- Dzień 7. Lipca, kosztować miał *Serwilów* do 50, milionów realów. --.

Francya. Posiedzenie Izby deputowanych było nader ważne. Hrabia St. Aulaire żądał oddania pod sąd prokuratora królewskiego w Poitiers za znieważenie niektórych deputowanych, (patrz N. 107. Krakusa) w akcie oskarżenia Bertona.--Największa cichość z obu stron panowała w sali, na wniosek prezydenta, że okoliczność jest najważniejszą, albowiem pierwszy raz do izby deputowanych przychodzi. -- Hrabia St. Aulaire z chwałą wspominał imiona spotwarzonych deputowanych: B. Constant, Foy, Lafajetta, Manuela; atoli wniosek jego przeciw prokuratorowi królewskiemu odrzucono większością 226 głosów przeciw 127.-- Inne spory w okoliczności budżetu, są tak zwyczajne i przytym pełne obelg wzajemnych, strony prawej przeciwko lewej, że niegodne są przytaczania; bo u nas ledwie nie takież same po zajezdnych domach słyszeć się dają. -- Pisma rojalistowskie Francyi napełnione są piorunującemi uwagami politycznemi; których niepodóbna pomieścić w szczupłym zakresie *Krakusa*. -- Wojsko spiesznie jest powiększane nowemi batalionami i szwadronami, co zdaje się zapowiadać wojnę z Hiszpanją. -- Francuzi dają nam piękny przykład narodowości, w nienawidzeniu widowisk teatralnych angielskich, a mianowicie barbarzyńskiego ich gustu, który zamienia scenę w jatki rzeźnicze lub cmentarze. -- Jenerał Berton wydał był odezwę 24. *Lutego* r. b. do żołnierzy między innemi w tych wyrazach: "Nieufajcie obłudnym obietnicom wielu z pomiędzy waszych dowodców, któ-

„ rzy was chcą wstrzymywać, dla pogrążenia w niewoli. Pochle-
„ biają wam, bo im jesteście potrzebni; lecz gdyby zwyciężyli,
„ zdradziliby was natychmiast. Żołnierze Francyi! jeszcze raz
„ powiewa sztandar wolności, ta szacowna chorągiew, która
„ wam do stu zwycięztw pzzewodniczyła. i t. d. „ --

Anglja: Król angielski rozwiązał parlament 6. Sierpnia, mową z tronu. *Z* mowy tej, niewyczytywano pewności utrzymania pokoju, lubo ten zdaje się bydź niewątpliwym i zaraz papiery spadły. -- Na powitanie króla w Szkocyi ma bydź śpiewaną pieśń narodowa z takim chórem:

" *Wdziejmy nasze czapki! a ha! a ha!*
„ *Nasze szkockie niebieskie czapki! a ha! a ha!*
„ *Wdziejmy Nasze półbuciki!*
„ *Wdziejmy nasze podpłaszczyki!*
„ *Nasz Jerzy Król,*
„ *Do nas przybył!* -- „

D. 10. Sierpnia wsiadł król na okręt w *Greenwich.* - Parlament do 8, Października odroczony. --

Rozmaitości. Jturbides koronowany cesarzem Mexyku, taką złożył przysięgę: "Ja Augustyn, z bożej łaski i wyboru
„ kongressu reprezentacyi narodowej, cesarz Mexyku, przysię-
„ gam przed Bogiem na ś. ewangielją, bronić religii rzymsko
„ katolickiej, szanować konstytucyą i prawa, mieć szczęście na-
„ rodu na celu, niepobierać prodoktów ani pieniężnych podat-
„ ków bez uchwały kongressu, nietykać niczyjej własności a
„ nadewszystko politycznej wolności narodu, ani osobistej; a gdy-
„ bym w brew tej przysiędze postępował, ustaje posłuszeństwo
„ dla mnie i moja władza upada. i t. d. „ --